

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 26 stycznia 2026 roku

Sprawa: Interpelacja numer 14416
Znak sprawy: FN1.054.3.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację numer 14416 Pośla na Sejm RP, Pana Jarosława Sachajko, uprzejmie przedstawiam poniższe wyjaśnienia, przygotowane po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Finansowego (dalej jako: KNF).

Ad. 1

Ministerstwo Finansów w zakresie modelu reakcji nadzorczej wystąpiło o opinię do KNF, jako organu nadzoru nad bankami.

Zgodnie z opinią KNF sprawa będąca podstawą interpelacji jest znana KNF i dokonano ustaleń w sprawie oraz podjęto już działania nadzorcze. Ponadto KNF wskazuje, że działania nadzorcze KNF mają charakter bilateralny – pomiędzy KNF a podmiotem prowadzącym działalność nadzorowaną (np. bankiem).

Ad. 2

W opinii KNF „sprawy systemowe” to takie, które dotyczą całego rynku finansowego lub przynajmniej jednego z jego sektorów, mogą mieć wpływ na ich stabilność, poziom ryzyka, odnoszą się do powszechnych praktyk rynkowych itp. KNF w swojej opinii wskazuje, że ewentualnych nieprawidłowości występujących indywidualnie, w jednym, lokalnym, niewielkim i niemającym znaczenia systemowego podmiocie, nawet jeśli sprawa ta ma związek z „sygnałami mogącymi dotyczyć: kontroli wewnętrznej, ładu korporacyjnego, standardów ostrożnościowych, AML/CFT oraz ochrony klienta”, z pewnością nie ma i nie powinna mieć charakteru systemowego.

Ponadto warto dodać, że Ministerstwo Finansów po analizie pojedynczych spraw zidentyfikowało trzy wnioski złożone w latach 2019-2025 dotyczące banków

spółdzielczych w obszarze odmowy wydania dokumentacji, sporów o rozliczenia, nietypowych operacji gotówkowych oraz potencjalnych konfliktów interesów.

Ad. 3 – ad. 6

Ministerstwo Finansów podziela opinię KNF, że zastrzeżenia dotyczące prawidłowości usług świadczonych przez bank mogą być zgłaszane w pierwszej kolejności do banku w trybie reklamacyjnym, uregulowanym ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1109). Według KNF klient niezadowolony ze sposobu rozpatrzenia reklamacji może ponadto zwrócić się o interwencję do Rzecznika Finansowego, który jest organem państwowym wyznaczonym do reprezentowania interesów klientów podmiotów rynku finansowego, w szczególności poprzez rozpatrywanie ich indywidualnych skarg i stanowi szczególnego rodzaju instancję odwoławczą w trybie rozpatrywania reklamacji przez podmioty rynku finansowego. W opinii KNF wskazuje się, że niezależnie od powyższego trybu, spory z tytułu zawierania i wykonywania umów dotyczących usług bankowych, jako mające charakter cywilnoprawny, podlegają rozstrzygnięciu w drodze postępowania przed sądem powszechnym. Zdaniem KNF w aktualnym porządku prawnym funkcjonuje już wskazana w pytaniu ochrona i nie ma potrzeby dokonywania w tym zakresie zmian prawnych.

W kontekście odmowy wydania pełnej historii kredytowej, harmonogramów, aneksów i rozliczeń rat, warto zauważyć, że zgodnie z rekomendacją nr 27 Rekomendacji S dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie KNF (dalej jako: Rekomendacja S¹) w relacjach z klientami, w obszarze działalności związanej z ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie bank powinien stosować zasady profesjonalizmu, rzetelności, staranności oraz najlepszej wiedzy. Rekomendacja nr 27.1. Rekomendacji S wskazuje, że bank oferując produkty objęte postanowieniami niniejszej Rekomendacji powinien zapewnić:

- a) rzetelność rozpowszechnianych informacji reklamowych dotyczących oferowanych produktów,
- b) rzetelność i kompletność informacji przekazywanych klientom na temat oferowanych produktów, w tym w szczególności informacji o wszystkich czynnikach ryzyka związanych z danym produktem,
- c) jednoznaczność i zrozumiałość postanowień zawartych we wzorcach umowy, regulaminach, taryfach opłat i prowizji oraz treści zamieszczanych w innych dokumentach, a mających znaczenie dla podjęcia przez klienta decyzji o zaciągnięciu zobowiązania kredytowego, tak aby konsumenci mogli przewidzieć konsekwencje ekonomiczne, jakie wynikają dla nich z danych postanowień umownych,
- d) doręczenie klientom wszelkich dokumentów niezbędnych do podjęcia decyzji przed zawarciem umowy.

Zatem występują już wytyczne dotyczące konieczności doręczenia klientom wszelkich dokumentów niezbędnych do podjęcia decyzji przed zawarciem umowy.

Ad. 7

W odpowiedzi na pytanie siódme, warto wskazać, że obecnie obowiązujące przepisy, m.in. ustawy - Prawo bankowe, ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o bankach

1

https://www.knf.gov.pl/dla_ryнку/regulacje_i_praktyka/rekomendacje_i_wytyczne/rekomendacje_dla_bankow?articleId=8522&p_id=18

spółdzielczych ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz.U. z 2025 r. poz. 265), jak również rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego, czy też standardy rachunkowe określają szczegółowe obowiązki banków w zakresie procesu kredytowego. Zdaniem KNF wskazują one w szczególności i precyzyjny sposób podstawowe działania, jakie banki winne podejmować, aby cały proces ograniczał podejmowane ryzyko. Według opinii KNF brak jest uzasadnienia dla dokonywania zmian w tym zakresie.

Ponadto, warto zwrócić uwagę na rekomendację nr 5.5. rekomendacji H dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach KNF zgodnie z którą, do głównych rodzajów mechanizmów kontrolnych funkcjonujących w banku powinny należeć co najmniej:

- a) procedury – rozumiane jako zdefiniowany sposób określonego postępowania przez pracowników poszczególnych jednostek, komórek i stanowisk organizacyjnych,
- b) podział obowiązków – rozumiany jako podział zadań i uprawnień przypisanych pracownikom na poszczególnych stanowiskach organizacyjnych w ramach danego procesu mający na celu zapobieganie sytuacjom, w których pracownik kontroluje samego siebie lub istnieje potencjalny konflikt interesów między pracownikami mającymi powiązania personalne (np. poprzez oddzielenie etapu zawierania transakcji od etapów jej rejestrowania i weryfikowania jej prawidłowości albo tzw. kontrolę dwóch par oczu,
- c) autoryzacja, w tym zwłaszcza autoryzacja operacji finansowych i gospodarczych – rozumiana jako system zatwierdzania decyzji i czynności wykonywanych przez pracowników na poszczególnych stanowiskach organizacyjnych w ramach danego procesu (np. poprzez wprowadzenie obowiązku autoryzacji w systemie informatycznym w procesie zawierania transakcji przekraczających określony poziom) (...).

Wyżej wymieniona rekomendacja dotyczy konieczności podziału obowiązków, w tym zasadę kontroli dwóch osób.

Ad. 8

Według opinii KNF wskazane w pytaniu obszary są obecnie uregulowane w polskim prawie, w tym w ustawie - Prawo bankowe i powiązanych aktach, a banki spółdzielcze implementują te wymogi poprzez wewnętrzne polityki zarządzania konfliktem interesów, bazując również na postanowieniach ustawy Prawo spółdzielcze, Rekomendacjach KNF oraz Zasadach Ładu Korporacyjnego. Według KNF banki zobowiązane są do identyfikowania, zapobiegania i zarządzania konfliktami, celem ochrony interesów banku i jego klientów. Według opinii KNF zakres uregulowań jest obecnie odpowiedni.

Warto także wskazać na regulacje dotyczące kredytowania osób powiązanych z bankiem m.in. w art. 79b ust. 1 ustawy - Prawo bankowe. Można także zwrócić uwagę na kwestie poruszone rekomendacji nr 13 Rekomendacji Z dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach KNF (dalej jako: rekomendacja Z).

Art. 79b ust. 1 ustawy - Prawo bankowe stanowi, że bank, na żądanie Komisji Nadzoru Finansowego, przekazuje informacje o kredytach, pożyczkach pieniężnych, gwarancjach bankowych oraz poręczeniach udzielonych:

- 1) członkom zarządu i członkom rady nadzorczej banku;
- 2) osobom zajmującym kierownicze stanowiska w banku;

- 3) małżonkom, dzieciom lub rodzicom członka zarządu lub rady nadzorczej banku;
 - 4) spółkom, w których osoby, o których mowa w pkt 1-3, posiadają co najmniej 10% udziałów w kapitale lub praw głosu, lub na które te osoby mogą wywierać znaczący wpływ, lub w których te osoby pełnią funkcję członka rady nadzorczej albo kadry kierowniczej wyższego szczebla;
 - 5) akcjonariuszom banku, z wyłączeniem akcjonariuszy posiadających wyłącznie akcje dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w liczbie uprawniającej do wykonywania nie więcej niż 5% głosów na walnym zgromadzeniu;
 - 6) w przypadku banku spółdzielczego - udziałowcom tego banku.
- Zgodnie z art. 79b ust. 2. ustawy - Prawo bankowe Komisja Nadzoru Finansowego może zażądać dokumentów dotyczących kredytów i pożyczek udzielonych podmiotom, o których mowa w ust. 1.

Można zauważyć, w zakresie polityki konfliktu interesów, że Rekomendacja nr 13 Rekomendacji Z stanowi, że zarząd banku powinien opracować, zatwierdzić oraz wprowadzić w życie, sporządzoną w formie pisemnej i zatwierdzoną przez radę nadzorczą, skuteczną politykę zarządzania konfliktami interesów. Według wyżej wymienionej rekomendacji Z zarządzanie konfliktami interesów powinno odbywać się w oparciu o odpowiednie, zatwierdzone zasady.

Ad. 9

Ministerstwo Finansów podziela opinię KNF, zgodnie z którą banki powinny w swoich działaniach prowadzić transparentną politykę sponsoringu podmiotów, wydarzeń i współpracy z lokalnymi podmiotami na rzecz rozwijania i wspierania społeczności lokalnych. Według KNF historia bankowości spółdzielczej w znacznej mierze opiera się na zasadach rozwijania takich relacji na lokalnym rynku, stanowiąc podstawę budowania pozytywnego wizerunku banków spółdzielczych. Zdaniem KNF jeżeli chodzi o wspieranie finansowe jednostek publicznych, to KNF nie dostrzega konieczności dodatkowego regulowania tego obszaru, z uwagi na ściśle określone zasady funkcjonowania tych jednostek w polskim porządku prawnym, w szczególności w zakresie tworzenia budżetów.

Ad. 10

Ministerstwo Finansów podziela opinię KNF w ramach instytucji sieci bezpieczeństwa finansowego w Polsce, do których należą Komisja Nadzoru Finansowego, Ministerstwo Finansów, Narodowy Bank Polski oraz Bankowy Fundusz Gwarancyjny prowadzi się działania na rzecz wspierania i utrzymania stabilności krajowego systemu finansowego. KNF wskazuje, że instytucje te, w ramach swoich kompetencji ustawowych, dokonują oceny ryzyka zarówno w skali makro jak i mikro w odniesieniu do uczestników rynku finansowego. KNF wskazuje także, że ustawa o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym powołała Komitet Stabilności Finansowej, który składa się z wyżej wymienionych instytucji i stanowi platformę ich współpracy. Zdaniem KNF analiza systemowa w odniesieniu do banków spółdzielczych jest zatem przedmiotem zainteresowania instytucji do tego przewidzianych, zakres prowadzonych analiz obejmuje w wystarczającym stopniu szczegółowe aspekty działalności tych banków i nie wymaga dokonywania wskazanej w pytaniu dodatkowej analizy systemowej. Według KNF bieżąca oraz okresowa ocena ryzyka dokonywana przez UKNF m.in. w bankach spółdzielczych polega na oszacowaniu skali występującego ryzyka i jego wpływu na

bezpieczeństwo środków gromadzonych w bankach, zarówno w odniesieniu do poszczególnych banków, jak i systemu jako całości.

Podsumowując, Ministerstwo Finansów nie planuje przeprowadzenia analizy systemowej (międzyresortowej) dotyczącej ryzyk w bankach spółdzielczych w mniejszych miejscowościach dotyczącej koncentracji kompetencji, relacji personalnych, ryzyk nacisku na pracowników lub klientów, oraz odporności kontroli wewnętrznej.

Ad. 11

Ministerstwo Finansów podziela opinię KNF, że migracja systemów IT wiąże się z szeregiem, określonych prawem, obowiązków po stronie instytucji finansowych, związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa danych. Zdaniem KNF jest to proces o najwyższym stopniu krytyczności, z tego względu stosowane jest wielowarstwowe podejście, które łączy rygorystyczne procedury techniczne z wymogami prawnymi. Według oceny KNF nie wchodząc szczegółowo w kwestie techniczne, należy wymienić najistotniejsze z nich tj. szyfrowanie i maskowanie danych, ścisłą kontrolę dostępu, zapewnienie integralności, środowiska testowe, kopie zapasowe, strategia „rollback” (powrót do stanu poprzedniego) oraz audyt. KNF wskazuje także, że w związku z powyższym, z uwagi na funkcjonowanie formalnych standardów w tym zakresie, nie zachodzi potrzeba ich wprowadzania.

Podsumowując, przedstawione powyżej regulacje oraz rekomendacje KNF są obecnie odpowiednią podstawą do bezpiecznego funkcjonowania banków spółdzielczych, a obecne zmiany systemów informatycznych w bankach spółdzielczych mają na celu ich unowocześnienie oraz poprawę bezpieczeństwa cyfrowego i są niezbędne w świetle obecnego postępu technologicznego. Ponadto, można dodać, że w ramach instytucji sieci bezpieczeństwa finansowego w Polsce prowadzi się działania na rzecz wspierania i utrzymania stabilności krajowego systemu finansowego.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jurand Drop

podsekretarz stanu

w Ministerstwie Finansów